

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lipca 2018 r. M. P. wniosła o podwyższenie należnej jej od (...) Państwowych Spółki Akcyjnej w W. renty miesięcznej na zwiększone potrzeby z kwoty po 336 zł do kwoty po 1.200 zł oraz renty miesięcznej wyrównawczej z kwoty po 604,04 zł do kwoty 2.000 zł począwszy od dnia 1 lipca 2015 r. i na przyszłość. Powódka wskazała, iż doznała szkody na osobie w wyniku wypadku kolejowego, którego doznała w dniu 31 sierpnia 1973 r.. Zasada odpowiedzialności pozwanego została przesądzona wyrokami Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 grudnia 1996 r. oraz z dnia 26 lutego 1998 r. wydanym w sprawie II C 336/94. Wyroki te ustaliły też wysokość renty. Zdaniem powódki, już po wydaniu rozstrzygnięcia w sprawie pogorszył się stan jej zdrowia, a z drugiej strony podwyższeniu uległo wynagrodzenie, jaki mogłaby uzyskiwać (pozew k. 3 – 4).

W odpowiedzi na pozew pozwane (...) nie uznały powództwa oraz wniosły o jego oddalenie i zasądzenie od powódki kosztów postępowania procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany wskazał, że powódka nie udowodniła, by stan jej zdrowia uległ pogorszeniu i by takie pogorszenie pozostawało w związku przyczynowym z wypadkiem, a nadto, że powódka nie udowodniła roszczenia w zakresie podwyższenia renty wyrównawczej (odpowiedź na pozew k. 27).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnymi wyrokami z dnia 30 grudnia 1996 r. oraz 26 lutego 1998 r. wydanym w sprawie II C 336/94, Sąd Okręgowy w Łodzi podwyższył należną powódce od pozwanego rentę na zwiększone potrzeby do kwot po 336 zł miesięcznie począwszy od 1 stycznia 1996 r. i na przyszłość oraz rentę wyrównawczą do kwot po 604,04 zł miesięcznie począwszy od 1 lipca 1997 r. i na przyszłość (wyroki, k. 151 i 221 – 222 akt II C 336/94).

Powódka aktualnie zaliczona jest do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Ma możliwość podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej. Przeciwwskazania dotyczą ciężkiej pracy fizycznej, dźwigania, pracy na wysokości, przy maszynach w ruchu i wymuszonej pozycji ciała (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, k. 43).

W zakresie **następstw ortopedycznych oraz z punktu widzenia medycyny pracy**, w wyniku wypadku, za który odpowiedzialność ponosi strona pozwana, u powódki występuje stan po amputacji kończyny dolnej prawej na wysokości ¼ bliższej podudzia. U powódki występują również zmiany zwyrodnieniowe stawu biodrowego lewego oraz płaskostopie, paluch koślawy i palce młotowate lewej stopy, ale schorzenia te nie mają związku z wypadkiem.

Stan zdrowia powódki związany z wypadkiem z dnia 31 sierpnia 1973 r. po dniu 1 lipca 2015 r. (data żądania podwyższenia renty) nie uległ istotnym zmianom. Jest to stan utrwalony od zaopatrzenia powódki w protezę definitywną.

Powódka musi korzystać z pomocy osób trzecich w wymiarze 3 – 4 godzin w tygodniu przy wykonywaniu cięższych prac fizycznych i pracy na wysokości. Okresowo powódka musi korzystać z leków przeciwbólowych, których koszt wynosi do 30 zł miesięcznie, przy czym konieczność ich używania częściowo związana jest ze zmianami zwyrodnieniowymi kończyny lewej. Przeciętny koszt leków przeciwbólowych związanych z dolegliwościami powypadkowymi wynosi 10 zł miesięcznie.

Ograniczenia w życiu codziennym powódki w związku z wypadkiem pozostają na tym samym poziomie. Zwiększone ograniczenia spowodowane są schorzeniami samoistnymi – zmianami zwyrodnienymi.

W związku ze skutkami wypadku u powódki występuje częściowa niezdolność do pracy.

Stan zdrowia powódki jest utrwalony. Rokowanie na przyszłość jest dobre (opinia biegłego chirurga ortopedy, k. 87 – 90; opinia biegłego z zakresu medycyny pracy, k. 106 – 110).

U powódki nasilenie zmian i upośledzenie funkcji stawu biodrowego lewego nie powstało z powodu przeciążenia stawu. Zmiany zwyrodnieniowe są u powódki chorobą samoistną (opinia biegłego chirurga ortopedy, k. 128).

Stawka (...) Komitetu Pomocy (...) za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosi od kwietnia 2019 r. 21,20 zł, zaś od lutego 2020 r. do chwili obecnej – 23,70 zł (okoliczność bezsporna).

Ustalając powyższy stan faktyczny, sąd oparł się na powołanych dowodach, w szczególności dokumentacji medycznej i opiniach biegłych.

Sąd pominął dowód z opinii kolejnego biegłego ortopedy uznając wydaną w sprawie opinię za pełną, logiczną i spójną. Biegły odpowiedział wyczerpująco na wszystkie wątpliwości strony i – w ocenie sądu – wyjaśnienia te były wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

Odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie za skutki wypadku z dnia 31 sierpnia 1973 r. jest bezsporna.

Odnosząc się do żądań pozwu wskazać należy, iż zgodnie z art. 907 § 2 k.c. jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Roszczenie **o podwyższenie renty na zwiększone potrzeby** powódki zasługiwało na uwzględnienie co do zasady, aczkolwiek nie mogło się ostać w żądanej w pozwie wysokości.

Za zasadne sąd uznał żądanie jedynie w zakresie kosztów opieki osób trzecich, a to w związku ze wzrostem stawek za usługi opiekuńcze określonych przez (...) Komitet (...), która to stawka wynosi od kwietnia 2019 r. 21,20 zł, zaś od lutego 2020 r. do chwili obecnej – 23,70 zł.

Obecnie powódka wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze 3 – 4 godziny tygodniowo, co daje około 16 godzin w miesiącu. W skali miesiąca w okresie od kwietnia 2019 r. do stycznia 2020 r. koszt opieki wynosił więc 339,20 zł miesięcznie. Do tego dochodzi koszt leków przeciwbólowych związanych z wypadkiem – średnio miesięcznie 10 zł. Łączny zatem koszt zwiększonych potrzeb powódki w związku z wypadkiem wynosił 349,20 zł, w przybliżeniu 350 zł i jest to kwota wyższa od renty ustalonej w dotychczasowej wysokości.

Analogicznie w okresie od lutego 2020 r. i na przyszłość w skali miesiąca koszt opieki wynosi 379,20 zł, co wraz z kosztem leków (10 zł), daje kwotę 389,20 zł, w przybliżeniu 390 zł miesięcznie.

Ponieważ aktualnie wypłacana powódce renta z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 336 zł miesięcznie we wskazanym okresie nie rekompensuje zwiększonych potrzeb powódki związanych z wypadkiem, należało rentę tę podwyższyć do kwot po 350 zł w okresie od kwietnia 2019 r. do stycznia 2020 r. i do 390 zł w okresie od lutego 2020 r. i na przyszłość. Wysokość stawek za usługi opiekuńcze przed kwietniem 2019 r. nie uzasadniała podwyższenia renty, albowiem w aktualnym stanie zdrowia powódki dotychczas wypłacana renta rekompensowała jej zwiększone potrzeby związane z wypadkiem.

Roszczenie **o podwyższenie renty wyrównawczej** było w całości bezzasadne. Powódka nie wykazała przede wszystkim zmiany stosunków uzasadniających podwyższenie renty. Powódka aktualnie zaliczona jest do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Ma możliwość podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej. Przeciwwskazania dotyczą tylko niektórych rodzajów prac, a mianowicie: ciężkiej pracy fizycznej, dźwigania, pracy na wysokości, przy maszynach w ruchu i wymuszonej pozycji ciała. Powódka nie wykazała jednak, jakie byłyby jej możliwości zarobkowe, gdyby nie wypadek, czy podejmowała jakiegokolwiek próby znalezienia zatrudnienia i jaki był ich efekt. Poszkodowana nie wykazała zatem przede wszystkim, że wykorzystuje zachowaną zdolność do pracy

lub ewentualnie jakie są przyczyny nie wykorzystania tych możliwości. To czyni powództwo o podwyższenie renty całkowicie bezzasadnym.

O kosztach procesu sąd rozstrzygnął na podstawie art. 102 k.p.c. i mimo przegrania przez powódkę sprawy prawie w całości, nie obciążył jej obowiązkiem zwrotu procesu z uwagi na trudną sytuację materialną i zdrowotną.